Урамда сентябрь азагы. К?нн?р д? шатландырды: ??йге т?сле якты кояш ялтырый; “?бил?р ч??ге”- “бабье лето”.
Бертеклел?рне ?ыеп алдык, ч?гендер ишел?ре ген? калды. Алтыннанып килг?н яфраклар ??йне? ?теп кит?ен иск?ртеп к??елг? мо?лану сала. ?мма бар ?ле к?зне? б?л?кл?ре!
Бакчабызга килеп керс?м, малина – кура ?ил?ге утырткан бер почмакта шау ч?ч?к ??м кып-кызыл, ут телл?ре шикелле я?ып тора аны? ?имешл?ре.
Кура ?ил?ген Рузаевка районы ООО «Агросоюз–Красное сельцо»да ?рчет?л?р д? инде. Анда ремонтантлы малина плантациял?ре бар. ?тк?н ел аннан ?сентел?р д? алган идек.
Бу плантацияд? с?з бел?н ген? ?йтеп булмакслык матурлык. Нечк? куакчыкларда, янып торган куе кызыл утчыклар янып тора т?сле.?зен? тартып торалар ??м ирексезд?н аларга кулы?ны сузып ?з?се?. “??й, син безне? бел?н ?ле, китм?г?нсе?...” - дип хис ит?се?.
- Красное сельцода ремонтатлы «Полька» диг?н сортлы малинаны бер гектар ?ирд? биш ел чамасы ?рчет?без. Бу сорт бакча буена бик таралмый. Август аеннан 3-5 градуслы морозга кад?р ?имешл?ре ту?мый. Ремонтантлы дип берьелллык куакларында ?имеш бир?л?ре ?чен атыйлар да инде. ?рчет? технологиясе буенча, к?зне? со?гы аенда куакны? т?бенн?н (под самый корешок) ук кис?л?р. ??йне? беренче яртысында актив берьелллык куаклар ?с?, ? ??й уртасында ч?ч?к ата ??м ??йне? азагында гына ?имеш бир? башлый. «Бер т?п куактан 23 килограмм малина ?ыябыз ООО «Агросоюз–Красное сельцо»да. К?п булган елны 56 кг да ?ыйганыбыз бар. Бу сорт гади малиналарга караганда 510 тапкыр к?п ?имеш бир?, - ди бакча ??м питомник баш агрономы Наталья Викторовна Соломанина. – Быел бер тонна ярымнан артык ?ыеп алдык инде. Тагы шул ук кад?р ?ыярга уйлыйбыз. Килограммын 150 сумнан Рузаевка ??м Саранск ш???рл?ре базарларында сатабыз. Казаннан килеп опт бел?н сатып алып та кит?л?р.
?тк?н ел ремонтатлы «Полька»быз безне бик т? коткарган иде, ч?нки гади

малиналарыбыз куаклары каты салкыннарда ту?ды. ? кура ?ил?гене? бу сорты морозларга чыдамлы. Тагы ?йтеп кит?рг? кир?к, ?рчет?е ?лл? ни авыр т?гел: р?т араларын йомшартуны ярата ??м к?з куакчыкларны кис?рг? онытмаска кир?к», - дип ки??ш бирде белгеч.
Ремонтатлы «Полька» диг?н сортлы малинаны ?рчетерг? тел??чел?рг? ?йтеп китим: сентябрь азагында ООО «Агросоюз–Красное сельцо»да куакчыкларны сата башлыйлар.Тагы бернич? с?з кура ?ил?гене? файдасы турында ?йтми булдыра алмыйм.
Кура ?ил?ге салицил кислотасына бай. Ул ялкынсынуларга каршы к?р?ш?, т?н температурасын т?шер?. Шу?а да элек-элект?н салкын тиг?нд? кура ?ил?ге бел?н ч?й эч?рг? кушалар. 2 аш кашыгы ?ил?кне 34 стакан кайнар суда 15-20 минут т?н?т?л?р, с?з?л?р. Т?н?тм?не кайнар килеш к?нг? 2-3 м?рт?б? 2ш?р стакан эч?л?р. Ют?л булганда т?н?тм? ярд?менд? ингаляция ясарга м?мкин. Аны кайнатып чыгаралар ??м, баштан с?лге бел?н капланып, шуны? парын сулыйлар. Процедураны к?нг? 2-3 тапкыр ??м йоклар алдыннан ясыйлар.
Тамак т?бе авыртса кура ?ил?ге серк?се бел?н чайкаталар. 2стакан ?ил?кне 2 стакан алма серк?сен? салалар. 10 к?н ?ылы урында т?н?тк?ч, с?зеп, стерилл?штерелг?н банкага тутыралар. Т?н?тм?не суыткычта саклыйлар.

Тонзиллит кискенл?шс?, авыз эчен кура ?ил?ге согы бел?н чайкатырга ки??ш ит?л?р. Про?едураны к?нг? ?ч м?рт?б? кабатлыйлар. Кура ?ил?ге согы авыртуны баса шешне бетер?.
Кура ?ил?ге хатын-кызлар ?чен файдалы. Ул кан агуны туктата, к?рем вакытында авыртуны кимет?. Й?кле хатыннарга да чама хисен онытмыйча, кура ?ил?ге ашарга ки??ш ител?. Бу ?ил?к фолий кислотасы, тимерг? бай. Ул бала д?рес ?ссен анемия булмасын ?чен кир?к. Кура ?ил?генн?н ясалган морс, компот й?клелекне? беренче аенда токсикозны бетер?, эч киб?д?н саклый.
Кура ?ил?ге яман шеш к?з?н?кл?рен? ?с?рг? ирек бирми.
Гипертония булганда тигез к?л?мд? кура ?ил?ге бел?н яфрагын алып, 2аш кашыгы к?л?менд? 1,5 стакан кайнар суга салалар. С?лп?н утта 4-5 минут кайнаткач, 1 с?гать т?н?т?л?р ??м с?з?л?р. Т?н?тм?не ашарга ярты с?гать кала, к?нг? ике-?ч м?рт?б? 1-2 стакан эч?л?р. Кура ?ил?ге инфаркт, инсульт кичерг?н кешел?рг? д? сих?т бир?.
Баш авыртса, дару эчк?нче, 1?р стакан кура ?ил?ге ашарга ки??ш ит?без.
Кура ?ил?ге А витаминына бай, к?з к?ремен яхшырта, тирене? картаю процессын ?крен?йт?. Организм яхшырак эшк?ртсен ?чен аны эремчек яки каймак бел?н ашарга

ки??ш ит?л?р.

Наил? Насырова